

C/9A-Canditatele

România
Strada Știrbei Vodă nr.79-81
Sector 1, București
Cod poștal 010106

Telefon: 021.312.14.97
Fax: 021.314.19.68
e-mail: anticoruptie@pna.ro
www.pna.ro

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Direcția Națională Anticorupție

6/8/1
SECȚIA JUDICIARĂ PENALĂ
Operator date nr. 4472
Nr. 3350/11-13/2022

10/11/2022

20362/3/19.
F. 15.11.22

Către,

10.11.22
LA DOSAR.
GREFER,

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ

Vă comunicăm alăturat, în vederea pronunțării cu titlu preliminar asupra interpretării dispozițiilor art.325 alin.1 TFUE, Deciziei nr.2006/928 și art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în temeiul art.267 TFUE, pentru a fi avută în vedere la soluționarea dosarului nr. 20362/3/2019 aflat pe rolul Curții de Apel București - Secția I Penală, cu termen de judecată la data de 15.11.2022.

PROCUROR SECȚIE I PENALĂ
MONICA DANCIU

România
Strada Știrbei Vodă nr.79-81
Sector 1, București
Cod poștal 010106

Telefon: 021.312.14.97
Fax: 021.314.19.68
e-mail: anticoruptie@pna.ro
www.pna.ro

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
Direcția Națională Anticorupție

Secția Judiciară Penală
Operator date nr. 4472
Nr. 22/01/III-13/2022

10.11.2022

**CERERE DE SESIZARE A CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
în vederea pronunțării cu titlu preliminar asupra interpretării dispozițiilor
art.325 alin.1 TFUE, Deciziei nr.2006/928 și art 47 din Carta drepturilor
fundamentale a Uniunii Europene, în temeiul art.267 TFUE.**

I. SCURT ISTORIC AL CAUZEI

Prin Rechizitoriul nr.166/P/2011 din data de 18.06.2018 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție- Direcția Națională Anticorupție, înregistrat pe rolul acestei instanțe sub nr.20362/3/2019, au fost trimiși în judecată, în stare de libertate, inculpații Corâci Ioan Cezar, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de folosire sau prezentarea cu rea credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prevăzută de art.18/1, alin.1 din Legea 78/2000 modificată prin Legea 187/2012, cu aplicarea art. 5 din noul Cod penal, Corâci Luțu Liliana Maria, cercetată sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la folosirea sau prezentarea cu rea-credință de documente ori declarații false, inexakte sau incomplete, dacă fapta are ca rezultat obținerea pe nedrept de fonduri din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administrate de aceasta ori în numele ei, prevăzută de art. 48 din noul Cod penal raportat la art.18/1 alin.1 din Legea nr.78/2000 modificată prin Legea 187/2012, cu aplicarea art.5 din noul Cod penal și Ștefănescu Vasile, cercetat sub aspectul

săvârșirii infracțiunii de schimbare, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor obținute din bugetul general al Uniunii Europene sau din bugetele administre de aceasta ori în numele ei, prevăzută de art.18/2, alin.1 din Legea 78/2000 modificată prin Legea 187/2012, cu aplicare art.5 din noul Cod penal.

În fapt, prin actul de sesizare a instanței s-a reținut, în ceea ce îl privește pe inculpatul Corâci Ioan Cezar, că începând cu data de 18.07.2009 (data depunerii cererii de finanțare înregistrată sub nr.54952), în calitate de reprezentant legal și președinte al „Uniunii Generale a Industriașilor din România 1903 – UGIR-1903”, a depus, în cadrul proiectului „QualyMatch – Sistem integrat de asistență pentru îmbunătățirea accesului pe piața muncii pe baza calificării” ID:54952, documente cu un conținut nereal (Declarația de eligibilitate depusă la data de 28.07.2009, Acordul de parteneriat cu societatea spaniolă depus la data de 20.07.2009, CV-uri și documente de atestare a calificării pentru persoanele angajate în proiect depuse în mai multe etape) care atestau eligibilitatea organizației patronale sus-menționate în vederea obținerii finanțării nerambursabile în quantum de 15.485.759,18 lei, primind o prefinanțare în quantum de 1.573.026,94 lei, deși UGIR-1903, avea datorii la bugetul de stat, nu avea în statut obiectele de activitate cuprinse în proiect (conform art.7 din Statut) și nu îndeplinea condițiile de eligibilitate necesare accesării acestei finanțări.

În ceea ce îl privește pe inculpatul Corâci Luțu Liliana Maria, s-a reținut că începând cu luna mai 2009, în calitate de manager de proiect, cu încălcarea atribuțiilor acestei funcții, l-a ajutat pe inculpatul Corâci Ioan Cezar în obținerea finanțării nerambursabile în quantum de 15.485.759,18 lei în cadrul proiectului „QualyMatch – Sistem integrat de asistență pentru îmbunătățirea accesului pe piața muncii pe baza calificării” ID:54952, prin întocmirea mai multor documente necesare aprobării proiectului (cererea de finanțare, proiectul, lista de experți), documente cu un conținut nereal, primindu-se o prefinanțare în quantum de 1.573.026,94 lei, deși UGIR-1903 nu avea în statut activitățile cuprinse în proiect (conform art. 7 din Statut) și nu era autorizat pentru desfășurarea unor astfel de activități, nu a avut acordul Adunării Generale Ordinare (conform art.41 din Statut) pentru acordarea cofinanțării și nu dispunea de capacitatea administrativă și financiară de a implementa proiectul.

În ceea ce îl privește pe inculpatul Ștefănescu Vasile, s-a reținut că la data de 14.09.2011, atribuindu-și fără drept calitatea de director executiv al UGIR-1903 (litigiul cu privire la conducerea organizației nu fusese finalizat) și cu încălcarea prevederilor art.4, alin.5 din O.U.G. 64/2009 cu modificările și completările ulterioare, i-a determinat pe funcționarii Băncii Transilvania să vireze suma de 17.366,94 lei în contul trezoreriei statului, precizând în mod nereal că aceasta reprezintă datorii către bugetul consolidat al statului ca urmare a plășii salarilor echipei de implementare a proiectului „QualyMatch – Sistem integrat de asistență pentru îmbunătățirea accesului pe piața muncii pe baza calificării”, deși suma reprezenta în fapt datoria organizației patronale către bugetul de stat pentru salariile celorlalți angajați.

II. ISTORICUL REGLEMENTĂRII LEGALE

La data faptelor, în anul 2009, în vigoare era Codul penal din anul 1968 (denumit în continuare Vechiul Cod penal). Acest act normativ reglementa în Titlul VII, Capitolul II – art.121-124 – instituția prescripției răspunderii penale, în cadrul căreia erau prevăzute atât termenele generale și speciale de prescripție, cât și (în art.123 alin.1) cazurile de întrerupere al cursului termenului general de prescripție. În ceea ce privește cazurile de întrerupere, în art. 123 alin.1 se prevedea că termenul prescripției generale putea fi în întrerupt prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuia comunicat învinuitului sau inculpatului.

La 1 februarie 2014, vechiul Cod penal a fost abrogat și a intrat în vigoare Legea Nr.286 din 17 iulie 2009 privind Noul Cod penal (în continuare N.C.p.). În cadrul acestui act normativ instituția prescripției răspunderii penale era tratată într-un mod similar vechii reglementării, dar cu diferențe majore în privința cauzelor de întrerupere a cursului termenului general de prescripție, în sensul că acesta se întrerupea prin îndeplinirea oricărui act de procedură (art.155 alin.1), spre deosebire de codul penal anterior în care actul de procedură, pentru a produce efectul întreruptiv, trebuia să fie dintre cele care se comunicau învinuitului sau inculpatului.

La data 26 aprilie 2018, Curtea Constituțională a României a pronunțat Decizia 297, prin care a constatat că „soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art.155 alin.(1) din Codul penal, este neconstituțională”. Totodată, în cuprinsul motivării în ultimul paragraf (34) Curtea Constituțională a apreciat că soluția legislativă prevăzută de vechiul Cod penal, care prevedea întreruperea cursului termenului general de prescripție prin îndeplinirea oricărui act de procedură ce trebuia comunicat învinuitului sau inculpatului, era conformă dispozițiilor Constituției. Decizia nr.297/2018 a devenit obligatorie pentru toate organele judiciare de la data publicării în Monitorul Oficial al României, respectiv 25 iunie 2018. De asemenea, trebuie precizat că în jurisprudență sa constantă Curtea Constituțională a României a stabilit că hotărârile sale sunt general obligatorii atât în privința dispozitivului, cât și în privința considerentelor.

Ulterior acestei decizii, practica instanțelor de judecată a cunoscut mai multe abordări în privința efectelor Deciziei nr.297/2018, motiv pentru care unele instanțe au solicitat Înaltei Curți de Casătie și Justiție (în continuare Î.C.C.J.), în temeiul art.475 Cod procedură penală, interpretarea dispozițiilor art.155 alin.1 Noul Cod penal în lumina deciziei Curții Constituționale. Prin decizia nr.5/2019 din 21 martie 2019, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din cadrul Înaltei Curți de Casătie și Justiție a respins ca inadmisibile solicitările de interpretare formulate de instanțele de judecată, apreciind că acestea îi depășesc competențele, solicitându-se în fapt o interpretare a deciziei Curții Constituționale.

În continuare, atât în practica judiciară, cât și în doctrina de specialitate, o opinie a devenit majoritară, aproape unanim acceptată, în sensul aplicării Deciziei nr. 297/2018 a Curții Constituționale a României ca o decizie interpretativă al cărei efect principal era obligarea organelor judiciare să-și adapteze practica în conformitate cu interpretarea dată de către instanța de contencios constituțional normei de drept (prevăzute de art.155 alin.1 Noul Cod penal), respectiv cea cuprinsă în paragraful 34 al deciziei, conform căreia cauzele de întrerupere a cursului termenului general de prescripție din vechea reglementare care operau prin îndeplinirea oricărui act de

procedură ce trebuia comunicat învinuitului sau inculpatului, era conformă dispozițiilor Constituției.

Aplicând această interpretare, instanțele de judecată au considerat ca acte întrerupătoare ale cursului termenului general de prescripție toate actele ce trebuiau comunicate suspectului sau inculpatului (acestea fiind calitățile analoage celor prevăzute de Vechiul Cod penal, respectiv învinuit sau inculpat).

La data de 26 mai 2022, Curtea Constituțională s-a pronunțat din nou cu privire la constitucionalitatea dispozițiilor art.155 alin.1 Noul Cod penal prin Decizia nr.358, care a devenit obligatorie organelor judiciare de la data publicării în Monitorul Oficial al României nr.565/09.06.2022. Prin această decizie, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea dispozițiilor art.155 alin.1 Noul Cod penal. În esență, în cuprinsul motivării, Curtea Constituțională explică natura juridică a deciziei sale anterioare (nr.297/2018), în sensul că aceasta nu era una interpretativă, ci o decizie simplă de neconstituționalitate care, odată cu declararea neconstituțională a sintagmei „oricărui act de procedură în cauză” din cuprinsul art.155 alin.1 Noul Cod penal, obliga legiuitorul să intervină în mod activ pentru clarificarea normei legale. Curtea Constituțională a mai arătat că inacțiunea legiuitorului a determinat organele judiciare să se substituie acestuia și să identifice cauzele de întrerupere a cursului termenului general de prescripție, fapt care ar fi generat o nouă situație lipsită de claritate și imposibilitate de aplicare a dispozițiilor art.155 alin.1 Noul Cod penal după publicarea Deciziei 297/2018. Concluzionând, Curtea Constituțională a stabilit că „în condițiile stabilirii naturii juridice a Deciziei nr.297/2018 ca decizie simplă/extremă, în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art.147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al legislației penale nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale” (paragraful 73).

Ca urmare a constatării expuse în paragraful 73 din Decizia 358/2022, în majoritatea dosarelor privind infracțiuni de corupție, fraudă în legătură cu fondurile europene sau T.V.A., inculpații au solicitat constatarea împlinirii termenului general

de prescripție a răspunderii penale, întrucât în perioada cuprinsă între cele două hotărâri ale Curții Constituționale, legea română nu ar fi prevăzut niciun caz de întrerupere a acestuia. Totodată, problema s-a ridicat și în cauzele soluționate definitiv, pe calea căii extraordinare de atac a contestației în anulare întemeiate pe dispozițiile art.426 lit.b din Codul de procedură penală, contestatorii solicitând desființarea hotărârilor definitive de condamnare, rejudecarea cauzelor și dispunerea închetării procesului penal ca urmare a împlinirii termenului general de prescripție a răspunderii penale.

Înainte de publicarea Deciziei Curții Constituționale a României nr.358/2022 în Monitorul Oficial nr.565 din 09 iunie 2022, prin O.U.G. nr.71/2022 publicată în Monitorul Oficial nr. 531 din 30 mai 2022 s-a modificat art. 155 alin. 1 din Codul penal în sensul că, termenul de prescripție a răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului, adică exact în sensul art. 124 Cod penal din 1969, a celor statuate de Curtea Constituțională a României prin Decizia nr.297/2018 și conform interpretării constante și unanime date de instanța supremă timp de aproape 4 ani (de la data publicării Deciziei nr. 297/2018, până la pronunțarea Deciziei nr. 358/2022)

Conform art. 147 alin. 1 și 4 din Constituția României:

1. Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constataate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constataate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept. (...)

4. Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Așa cum se poate observa O.U.G. nr.71/2022 a fost publicată anterior publicării deciziei Curții Constituționale a României nr. 358/2022, deci anterior ca această decizie să poată produce efecte.

Din considerențele Deciziei Curții Constituționale a României nr.358/2022 rezultă că în perioada 26.06.2018 – 30.05.2022 nu ar mai fi existat prescripția specială în legislația română, deoarece Parlamentul nu a pus în acord în termene de 45 de zile Codul Penal cu Decizia Curții Constituționale a României nr. 297/2018. Instituția întreruperii termenului de prescripție este considerată de Curtea Constituțională a României o instituție de drept penal material.

Înalta Curte de Casație și Justiție a fost chemată să decidă asupra acestei controverse prin intermediul unei hotărâri prealabile. Menționăm totodată că în conformitate cu art. 477¹ Cod procedură penală, aceste decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție pot face obiectul verificării constituționalității lor.

Prin Decizia nr.67 din 25 octombrie 2022, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis sesizările instanțelor de judecată și a decis:

1. Normele referitoare la întreruperea cursului prescripției sunt norme de drept penal material (substanțial) supuse din perspectiva aplicării lor în timp principiului activității legii penale prevăzut de art. 3 din Codul penal, cu excepția dispozițiilor mai favorabile, potrivit principiului mitior lex prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție și art. 5 din Codul penal.
2. Instanța care soluționează contestația în anulare, întemeiată pe efectele deciziilor Curții Constituționale nr. 297/26.04.2018 și nr. 358/26.05.2022, nu poate reanaliza prescripția răspunderii penale, în cazul în care instanța de apel a dezbatut și a analizat incidența acestei cauze de încetare a procesului penal în cursul procesului anterior acestei din urmă decizii.

Decizia nu a fost publicată în monitorul oficial până la această dată, nefind motivată.

III.LEGĂTURA CAUZEI CU DREPTUL UNIUNII EUROPENE

Legătura cauzei cu dreptul U.E. este dat de obiectul acesteia, respectiv săvârșirea unor infracțiuni de corupție care aduc atingere intereselor financiare ale

Uniunii, pe care România s-a obligat să le combată prin tratatele la care a devenit parte odată cu aderarea la Uniunea Europeană.

În acest sens, în cauza Euro Box Promotion și alții (C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 și C-840/19) C.J.U.E. a statuat că „în ceea ce privește România, obligația de combatere a corupției care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii, aşa cum rezultă din articolul 325 alineatul (1) TFUE, este completată de angajamentele specifice pe care acest stat membru și le-a asumat la încheierea negocierilor de aderare la 14 decembrie 2004. Într-adevăr, în conformitate cu punctul I (4) din anexa IX la Actul de aderare, statul membru menționat s-a angajat printre altele să „accelereze considerabil lupta împotriva corupției, în special împotriva corupției de nivel înalt, prin asigurarea unei aplicări riguroase a legislației anticorupție”. Acest angajament specific a fost concretizat ulterior prin adoptarea Deciziei 2006/928, prin care au fost stabilite obiective de referință în vederea remedierii deficiențelor constataate de Comisie înainte de aderarea României la Uniune, în special în domeniul luptei împotriva corupției. Astfel, anexa la această decizie, în care sunt expuse respectivele obiective de referință, prevede la punctul 3 obiectivul „[c]ontinuării unor cercetări profesioniste și imparțiale cu privire la acuzațiile de corupție de nivel înalt”, și, la punctul 4, obiectivul „[a]doptării unor măsuri suplimentare de prevenire și combatere a corupției, în special în cadrul administrației locale”

Totodată, CJUE a mai arătat că „obiectivele de referință pe care România s-a angajat astfel să le atingă au caracter obligatoriu pentru acest stat membru, în sensul că acesta este supus obligației specifice de a atinge obiectivele respective și de a lăsa măsurile adecvate în vederea realizării lor în cel mai scurt timp. De asemenea, statul membru menționat are obligația de a se abține să pună în aplicare orice măsură care ar risca să compromită atingerea acelorași obiective. Or, obligația de a lupta în mod efectiv împotriva corupției și în special a corupției la nivel înalt, care decurge din obiectivele de referință prezentate în anexa la Decizia 2006/928 coroborate cu angajamentele specifice ale României, nu se limitează doar la cazurile de corupție care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii”.

IV. NECESITATEA INTERPRETĂRII DREPTULUI UNIUNII EUROPENE

Necesitatea interpretării dreptului Uniunii Europene rezultă din imposibilitatea de a asigura respectarea obiectivelor de referință pe care România s-a obligat să le atingă (la care s-a făcut referire mai sus) în contextul aplicării Deciziei 297/2018 în modalitatea impusă de Decizia 358/2022, fapt care ar conduce la crearea unui risc sistemic de impunitate în toate cauzele penale, inclusiv în cele de corupție care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii.

Totodată, în Hotărârea din 15 iulie 1964, Costa (6/64, EU:C:1964:66, p. 1158-1160), Curtea a stabilit principiul supremătiei dreptului comunitar, înțeles în sensul că consacră prevalența acestui drept asupra dreptului statelor membre. În această privință, Curtea a constatat că instituirea prin Tratatul CEE a unei ordini juridice proprii, acceptată de statele membre pe bază de reciprocitate, are drept corolar imposibilitatea statelor menționate de a face să prevaleze, împotriva acestei ordini juridice, o măsură unilaterală ulterioară sau de a opune dreptului născut din Tratatul CEE norme de drept național, indiferent de natura acestora, altfel existând riscul ca acest drept să își piardă caracterul comunitar și ca fundamentul juridic al Comunității înseși să fie pus în discuție.

Or, în acest context faptic și normativ, este evident că se impune a cunoaște dacă o eventuală neaplicare a Deciziei nr.358/2022 ar fi conformă dreptului comunitar, mai ales că prin răspunsul formulat la întrebarea nr.4 în cauza Euro Box Promotion, CJUE a arătat că „principiul supremătiei dreptului Uniunii trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări sau unei practici naționale potrivit căreia instanțele naționale de drept comun sunt ținute de deciziile curții constituționale naționale și nu pot, din acest motiv și cu riscul săvârșirii unei abateri disciplinare, să lase neaplicată din oficiu jurisprudența rezultată din deciziile menționate, chiar dacă ele consideră, în lumina unei hotărâri a Curții, că această jurisprudență este contrară articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, articolului 325 alineatul (1) TFUE sau Deciziei 2006/928”.

Având în vedere atât jurisprudența CJUE (cauzele Tarico I și II și Euro Box Promotion la care am făcut referire mai devreme), dar și considerentele deciziilor CCR 297/2018 și 358/2022, apreciem că se impune sesizarea CJUE cu următoarele întrebări preliminare:

(1)

Întrebare preliminară (1):

Art. 325 TFUE, Decizia 2006/928 și art. 49 alin.(1) teza a III-a CFR (principiul retroactivității legii penale mai favorabile) trebuie interpretate în sensul că nu se opun lăsării neaplicate a unei reguli naționale (decizie Curtea Constituțională a României și Înalta Curte de Casație și Justiție) cu caracter retroactiv privind inexistența cazurilor de întrerupere a cursului prescripției, dacă aplicarea acestei reguli este de natură să conducă la un risc sistemic de impunitate în cazuri de fraudă împotriva intereselor financiare ale Uniunii și de corupție?

În același domeniu și în aceleași condiții ar trebui lămurit dacă aplicarea regulii prevăzute de art. 49 alin. (1) teza ultimă din CFR poate să rezulte din decizia unei jurisdicții constituționale și nu din voința legiuitorului.

(2)

Întrebare preliminară (2):

Art. 325 TFUE, Decizia 2006/928 și art. 49 alin.(1) teza a III-a CFR (principiul retroactivității legii penale mai favorabile) trebuie interpretate în sensul că nu se opun lăsării neaplicate a unei reguli retroactive privind inexistența cazurilor de întrerupere a cursului de prescripție, dacă această regulă rezultă din jurisprudența Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție care a interpretat Decizia Curții Constituționale a României și nu din voința legiuitorului și dacă aplicarea acestei reguli este de natură să conducă la un risc sistemic de impunitate în cazuri de fraudă împotriva intereselor financiare ale Uniunii și de corupție?

În același domeniu și în aceleași condiții ar trebui de asemenea lămurit dacă aplicarea regulii prevăzute de art. 49 alin. (1) teza ultimă din CFR poate rezulta din

interpretarea conținutului unei norme de către jurisdicția constituțională contrar interpretării date până în acel moment de către instanța supremă, interpretare care era la rândul ei conformă cu jurisprudența anterioară a jurisdicției constituționale.

(3)

Întrebare preliminară (3):

Art. 325 TFUE, Decizia 2006/928 și art. 49 alin.(1) teza a III-a CFR (principiul retroactivității legii penale mai favorabile) trebuie interpretate în sensul că nu se opun lăsării neaplicate a unei reguli retroactive privind inexistența cazurilor de întrerupere a cursului de prescripție dacă această regulă rezultă din jurisprudența Curții Constituționale contrară jurisprudenței constante a instanței supreme (care interpreta legea în sensul existenței cazurilor de întrerupere și în conformitate cu o jurisprudență anterioară a Curții Constituționale) dacă aplicarea acestei reguli este de natură să conducă la un risc sistemic de impunitate în cazuri de fraudă împotriva intereselor financiare ale Uniunii și de corupție?

(4)

Întrebare preliminară (4) :

Art. 325 TFUE și Decizia nr. 2006/928 trebuie interpretate că se opun unei practici naționale rezultate din jurisprudența Curții Constituționale a României și a Înaltei Curți de Casată și Justiție care a interpretat decizia Curții Constituționale a României potrivit căreia curgerea termenelor generale de prescripție nu poate fi întreruptă (cu consecința creării unui risc sistemic de impunitate a faptelor ce constituie infracțiuni grave de fraudă care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii sau de corupție), în condițiile în care împlinirea termenului general de prescripție este ea însăși rezultatul nerespectării art. 325 TFUE și a Deciziei 2006/928 astfel cum au fost interpretate prin decizia Marii Camere din 21 decembrie 2021 (C 357/2019, Euro Box Promotion)?

V. UTILITATEA ÎNTREBĂRILOR PENTRU SOLUȚIONAREA PREZENȚEI CAUZE

De observat că soluția cu privire la eventuala aplicare sau neaplicare a jurisprudenței Curții Constituționale cu privire la prescripție, trebuie raportată și la cerințele impuse de CJUE în jurisprudență sa, respectiv la răspunsul dat în cauza M.A.S. C-42/17 (Taricco II) în care Curtea a statuat că art.325 TFUE impune instanțelor neaplicarea unor dispoziții naționale în materie de prescripție ce fac imposibilă aplicarea unor sancțiuni penale efective și disuasive în cauzele de fraudă gravă, cu excepția cazului în care o astfel de neaplicare determină o încălcare a principiului legalității infracțiunilor și pedepselor prevăzut de art.49 din Cartă. Din această perspectivă utilitatea întrebării pentru soluționarea cauzei este mai mult decât evidentă. De altfel, inclusiv Curtea Constituțională invocă principiul legalității pedepselor în susținerea soluției sale(paragrafele 58 și 71), motiv pentru care apreciem că ar trebui lămurit sub aspectul sferei de aplicare, dacă poate fi extins și la instituții de drept penal ce nu au nicio legătură cu modalitatea de incriminare a unei fapte ori cu pedepsele prevăzute pentru aceasta.

Totodată se pune problema compatibilității unei eventuale practici judiciare în care decizia Curții Constituționale nr.358/2022 este lăsată fără efecte, în favoarea practicii majoritare anterioare Deciziei Curții Constituționale nr.297/2018, care recunoștea un efect întreruptiv de prescripție oricărui act de procedură ce se comunica suspectului sau inculpatului, cu normele de drept comunitar ce impun în sarcina României obligația de a lupta în mod efectiv împotriva corupției.

VI. ALTE SOLICITĂRI

Față de cele de mai sus, în măsura în care veți aprecia că nu este aplicabilă doctrina actului clar, vă solicităm să sesizați C.J.U.E. pentru a răspunde la cele patru întrebări preliminare arătate.

Având în vedere faptul că infracțiunile ce fac obiectul cauzei sunt săvârșite în 2009, în eventualitatea admiterii solicitării de trimitere a întrebărilor preliminare la C.J.U.E., instanța nu se va mai putea pronunța până la soluționarea acestei sezizări,

apreciem că pentru evitarea continuării curgerii termenului de prescripție a răspunderii penale, se impune suspendarea cauzei în temeiul art.2 alin.3 teza I din Legea 340/2009.

